

Sygn. akt I A Cz 284/13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2013 r

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : Sędzia SA Andrzej Struzik

Sędzia S.A. Hanna Nowicka de Poraj

Sędzia S.A. Józef Wąsik

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2013 r w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. Z.

przeciwko Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad – Oddział w K.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 8 listopada 2012r, sygn. akt I C 1392/12

w przedmiocie odrzucenia pozwu

p o s t a n a w i a :

1. oddalić zażalenie;

2. zasądzić od powoda na rzecz strony pozwanej zastępowanej przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt I ACz 284/13

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 marca 2013 roku

Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Krakowie w sprawie o sygn. akt I C 1392/12 z powództwa S. Z. przeciwko Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad – Oddział w K. o zapłatę odrzucił pozew. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie nie przysługuje droga sądowa przed sądami cywilnymi, gdyż sprawa ta jest sprawą prawa administracyjnego. Podstawy prawnej należy szukać w art. 120 i art. 128 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami (dalej u.g.n.), a roszczenie te mogą być dochodzone w drodze administracyjnej. Stanowisko to znalazło potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego o sygn. I OSK 1039/09. Skoro ustawa o gospodarce nieruchomościami, której przepisy są szczególne do przepisów k.p.c. przewiduje dla żądania powoda właściwość organu administracyjnego uznać należy, że w niniejszej sprawie zachodzi niedopuszczalność drogi sądowej.

Zażalenie na to postanowienie złożył powód zaskarżając je w całości i wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniewego. Orzeczeniu zarzucił naruszenie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez jego bezzasadne zastosowanie, a w konsekwencji odrzucenie pozwu, podczas gdy brak jest podstaw do zastosowania tego przepisu. W uzasadnieniu wskazał, że niniejsza sprawa nie dotyczy zdarzeń, objętych dyspozycją art. 120 u.g.n. Sąd nie wyjaśnił dlaczego stanął na takim stanowisku i bezrefleksyjnie przyjął za pozwaną, że przedstawione przez powoda zdarzenia podlegają u.g.n. Dodał, że rolą Sądu jest dokładna, a nie pobieżna analiza zaoferowanych twierdzeń i dowodów. W związku z powyższym nie można dokonać kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia, ponieważ brak jest wyjaśnienia motywów, którymi kierował się Sąd. Orzeczenie NSA nie rozstrzyga o tym, że pozew nie może być rozpoznany z postępowaniu cywilnym. Nadto zdarzenia, opisane w art. 120 u.g.n. są enumeratywne, wobec tego inne zdarzenie, o którym mowa w pozwie nie podpada pod dyspozycję art. 120 i 128 ust. 4. u.g.n. Jego zdaniem zniszczenie naciągów drzew i odszkodowanie za zniszczone wycięte drzewa, konieczność wycinki dodatkowych drzew – to nie zdarzenia, o których mowa w art. 120 u.g.n. Poza tym w protokole rozprawy administracyjnej 14 lipca 2009 przedstawiciel strony pozwanej wskazał, że w sprawie dojazdu do części wschodniej sadu można wystąpić z roszczeniem cywilnoprawnym.

W odpowiedzi na zażalenie Skarb Państwa – Prokuratoria Generalna wniosła o jego oddalenie i zasądzenie kosztów. Wskazał, że (...) poinformował powoda, że brak jest możliwości wypłaty innych niż orzeczone decyzją właściwego organu oraz istnieje ewentualna możliwość uzyskania odszkodowania za ogrodzenie sadu na podstawie u.g.n. Powód otrzymał odszkodowanie za wywłaszczenie. W przypadku dochodzonej przez powoda roszczenia nie ma drogi cywilnoprawnej, gdyż taka została wyłączona przez przepis szczególny art. 421 k.c.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

W niniejszej sprawie powód domagał się od strony pozwanej odszkodowania obejmującego: koszt przeprowadzenia nowej drogi obejmujący straty w drzewostanie, koszt wykonania nowego ogrodzenia oraz koszt wykonania naciągów, a to wszystko ze stratami jakich doznał w związku z wywłaszczeniem jego nieruchomości na cele budowy autostrady.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego właściwym i trafnym jest przedstawiony podgląd Sądu Okręgowego, że roszczeń tych powód może dochodzić w drodze postępowania administracyjnego. Wskazać należy, że przepis art. 120 u.g.n. przewiduje ustanowienie przez organ wywłaszczeniowy szczególnych obowiązków, które obciążają podmiot występujący z wnioskiem o wywłaszczenie. Przepis ten znajduje zastosowanie wówczas, gdy zachodzi potrzeba zapobieżenie niebezpieczeństwu wystąpienia szkody lub niedogodnościom, jakie mogą powstać wskutek wywłaszczenia dla nieruchomości sąsiednich. Organ w decyzji wywłaszczeniowej ustanawia niezbędne służebności oraz ustala obowiązek budowy i utrzymania odpowiednich urządzeń zapobiegających tym zdarzeniom lub okolicznościom.

Przepis ten stanowi swoiste uzupełnienie art. 119 u.g.n. i przesądza o konieczności zamieszczenia dodatkowych elementów w decyzji o wywłaszczeniu, gdy wywłaszczenie nieruchomości ujemnie oddziałuje na nieruchomości sąsiednie, np. konieczność znoszenia określonych uciążliwości, brak dojazdu lub dalszy dojazd, utrata pożytków. Jako że nieruchomość, której właścicielem był powód została przedzielona planowaną inwestycją na dwie nieruchomości, zyskały one status nieruchomości sąsiednich wobec nieruchomości wywłaszczonej po inwestycję.

Jeśli powód w związku z lokalizacją autostrady poniósł szkodę, to na mocy art. 128 ust 4 u.g.n. ma prawo domagać się odszkodowania, związanego z koniecznością wykonania ogrodzenia, naciągów oraz wycinki drzew, jako że te czynności są bezpośrednio związane z wydaniem decyzji wywłaszczeniowej i przejęciem części nieruchomości, na której znajdował się sad powoda. Jednakże realizacja jego prawa musi nastąpić nie na drodze cywilnoprawnej, ale administracyjnoprawnej pomimo cywilnoprawnego stosunku odszkodowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 i art. 99 k.p.c. oraz § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).